

«СОПРИЧАСТЯ І ЄДНІСТЬ У ЖИТТІ ТА СЛУЖІННІ УГКЦ»
Послання Синоду Єпископів
Української Греко-Католицької Церкви 2019 року

ЦЕРКВА – СПІЛЬНОТА ЛЮДЕЙ, КОТРИХ САМ ГОСПОДЬ ЗБИРАЄ З УСІХ СТОРІН СВІТУ

Слово «Церква» (з грецького εκκλησία) означає «скликання», «спільнота покликаних». У контексті книг Нового Завіту йдеться передусім про спільноту віруючих, тих осіб, котрих сам Господь збирає з усіх сторін світу (пор. Катехизм Католицької Церкви, 751-752). Отже, за своєю сутністю церковна спільнота – це єдність і сопричастя тих, що «належать Богові».

У спільноті Церкви внутрішній зв'язок між її членами є іконою єдності Божественних Осіб Пресвятої Тройці, яка здійснюється силою і діянням Святого Духа. Так про першу єрусалимську спільноту Христових учнів написано в Діяннях апостолів, що «група вірних мала одне серце й одну душу, і ні один не називав своїм щось з того, що кому належало, але все в них було спільне» (Ді. 4, 32).

Святий Григорій Богослов говорить, що імена Осіб Пресвятої Тройці є ніщо інше, як назви стосунків, у котрих Вони перебувають між собою [див. Слово 29 (3 богословське), 16]. Саме стосунок розкриває і об'являє особу. Подібно і в контексті церковного сопричастя кожен християнин отримує своє ім'я, коли у святих Таїнствах Хрещення і Миропомазання входить у спільноту Церкви, в якій стає причасником Євхаристійної трапези.

Лише ведена благодаттю Святого Духа людина може навчитися любити Бога та ближнього і творити єдність з тим, кого любить. Лише через таке єднання любові (vinculum caritatis), як його описує св. Августин (Tractatus in Ioannem, VI, n. 13.), особа стане здатною усвідомити власну ідентичність і належність чи причетність до певної церковної спільноти, відчувати болі й потреби ближнього, разом переживати Божу присутність і спільний релігійний досвід. Ми часто говоримо, що бути членом Східної Католицької Церкви – це особливий спосіб бути християнином. Такий спосіб християнського благочестя Київської Церкви має специфічні вияви і рівні, як, наприклад, її помісність, синодальність, глобальність у єдності-сопричасті з Наступником апостола Петра. Папа Римський є найвищим служителем та живим осердям єдності й сопричастя всієї Вселенської Церкви. Завдяки цій вселенській єдності, завдяки опіці над нашою Церквою Вселенського Архієрея наша помісна Церква успішно розвивається у своїй глобальності.

Вершиною і найглибшим виявом єдності Христової Церкви та її природи є Пресвята Євхаристія. Євхаристійний хліб є видимим знаком і символом церковної єдності. Вже апостол Павло писав: «Тому що один хліб, – нас багато становить одне тіло, бо всі ми беремо участь в одному хлібі» (1 Кор. 10, 16-17). Подібні слова читаємо у відомій євхаристійній молитві однієї з найдавніших пам'яток ранньохристиянського письменства,

знаної під назвою «Дідахе»: «Як цей розламаний хліб був розсіяний над горами і зібраний в єдине, так нехай буде зібрана і Церква Твоя від країв землі в Царство Твоє, бо Твоя слава і сила через Ісуса Христа навіки» (9, 4).__

Сопричастя-єдність Христової Церкви, що становить саму її суть, виявляється в її пастирському служінні. Наше свідчення Церкві правдиве, коли пріоритетом нашого служіння є спасіння душ, тобто поєднання людини з Богом у єдності спільноти дітей Божих. Всяка дія чи вчинок члена Церкви, що суперечить цій меті, як-от намагання відмежуватися від спільноти, закритися на власних потребах або потребах своєї парафії, єпархії чи країни, намагання підкреслити якусь вищість одного її члена над іншим, буде завжди засуджуватися як щось нецерковне, протиприродне і несумісне із церковним буттям. На цьому наголошує апостол Павло: «Усі бо ми христилися в одному Дусі, щоб бути одним тілом, чи то юдеї, чи греки, чи раби, чи вільні, і всі ми були напоєні одним лише Духом. Тіло бо складається не з одного тільки члена, а з багатьох... Не може око руці сказати: «Ти мені непотрібна!» Чи голова ногам: «Ви мені непотрібні... І як страждає один член, страждають усі з ним члени; і як один член у славі, радіють з ним усі члени. Ви ж— Христове тіло, і члени кожний зокрема» (1 Кор. 12, 13—27).

Якщо б апостол народів був сьогодні між нами, він поставив би ті самі запитання до нас, але, мабуть, в інший спосіб. Кажучи про те, що коли страждає один член, то хворіє все тіло, і коли радіє один член – то з ним радіють усі, він, можливо, б запитав нас: «Чи може сказати Едмонтонська єпархія до Донецького екзархату – ти мені не потрібний? Чи може заявити Чернівецька єпархія Куритибській митрополії – твої проблеми мене не обходять? Чи може сказати Мельбурнська єпархія до Кримського екзархату – я тебе не знаю?» Таких запитань ми можемо поставити собі, у своєму сумлінні, багато, але на кожне з них повинна бути одна рішуча відповідь «ні»!

Ми сьогодні можемо пересвідчитися, що коли Україна спливає кров'ю, коли наші кращі сини і доньки віддають за неї своє життя, коли мільйони людей змушені покинути власні домівки, коли багато українців караються в полоні та, як в'язні сумління, страждають у ворожих катівнях, коли є тисячі загиблих і десятки тисяч поранених, коли уражене війною майже все українське суспільство, – то з нами страждає наша Церква в усьому світі. Коли нашим пріоритетом є проголошення Христового Євангелія та спасіння і освячення людських душ в ім'я Божої істини, коли потрібно захищати гідність людини, права українського заробітчанина в будь-якій країні світу, – то вся наша Церква-мати, наші єпископи, духовенство та миряни покликані бути голосом тих, котрих його позбавили. Коли потрібно запевнити пастирські потреби наших вірних в Австралії чи Великій Британії, Польщі чи Канаді, Аргентині чи Казахстані – духовенство і монашество вирушає в апостольські подорожі проголошувати Євангеліє Христове аж до краю Землі.__